

Førstehjelp på analyse-sjølstudium.

Først litt om hvilke koder du bruker når du analyserer:
Det er greit å bruke forkortelser som tar liten plass.

Kjønn: Grei forkortelse for kjønn er M for hankjønn = maskulinum
F for hunkjønn og = femininum
N for intetkjønn = neutrum

Tall: 1/1 betyr første person entall x. ich
2/1 " andre " x. du
3/1 " tredje " x. er, sie, es

1/2 betyr først person flertall x. wir
2/2 " andre " x. ihr
3/2 " tredje " x. sie

Regeler for hvilket kasus du skal bruke ved de forskjellige setningsleddene:

* *Subjektet* står alltid i *nominativ*

* *Predikativet* står også alltid i *nominativ*

* *Direkte objekt* står i 90% av tilfellene i *akkusativ*

- ved noen spesielle verb skal Direkte objekt stå i *dativ*

* *Indirekte objekt* står alltid i *dativ*

* *Preposisjonsuttrykk*- her bestemmes kasus av *hvilken preposisjon* du har.

De forskjellige preposisjonsreglene må kunnes på rams.

Altså: De setningsleddene du kommer borti- stort sett, er da

SUBJEKT-
PREDIKATIV-
DIREKTE OBJEKT-
INDIREKTE OBJEKT OG
PREPOSISJONSUTTRYKK- slik som nevnt over.

Så gåt vi på selve analysen, som går ut på å finne de enkelte setningsleddene og se til at de står i riktig kasus.

DIREKTE OBJEKT-do.akk

Eksempel: Sie hat einen Hund

1. Finn verbalet = hat- skriv V på verbet i setningen + 3/1
2. Spør: hvem har = Sie = subjektet- alltid i nominativ
skriv S. nom. F. 3/1 over subjektet i setningen
3. Spør: hva har hun (hva har subjektet) = einen Hund = direkte objekt
akkusativ. Skriv do.akk M. 3/1 over akkusativobjektet i setningen.

Prøv sjøl med følgende setning:

ER HAT EINE KATZE

PREDIKATIV-piv. nom

Når verbet er enten sein, werden eller bleiben (alle former av disse verbene) får du predikativ i stedet for do. akk når du analyserer. Predikativet står alltid i nominativ, som nevnt i oversikten.

Eksempel: Er ist ein Mann.

1. Finn verbalet: = ist. Her ser du at du har ei form av verbet zu sein- dvs. du får pred. i nom i stedet for do.akk
2. spør: hvem er? = er = subjektet i setningen
3. spør: hva er han? = en mann = piv. nom

Som du ser, finner du fram til disse setningsleddene ved å spørre deg fram slik som du ser over. Hvis du tar med alt du vet om setningsleddet når du analyserer står det gjerne 4 ting, nemlig: setningsleddet-kjønn/person - tall og kasus (5)

Prøv sjøl:

DIE FRAU IST EINE SCHÖNE DAME.

DU BIST EINE GUTE FREUNDIN.

INDIREKTE OBJEKT-I.O Dat.

Eksempel: Sie gibt dem Mann einen Apfel

1. finn verbalet = gibt
2. hvem gir = sie = subjekt, nominativ, F. 3/1
3. hva gir hun = einen Apfel = do.akk M. 3/1
- 4 til hvem gir hun et eple = dem Mann = I.O dat. M. 3/1

prøv sjøl:

ER SCHENKT DER FRAU EINEN BLUMENSTRAUSS

PREPOSITIONSUTTRYKK-P.U + det aktuelle kasus

eksempel: sie hat einen Brief für dich

1. finn verbet = hat
2. hvem har = sie= S
3. hva har hun = einen Brief = do.akk
4. für dich = prepositionsuttrykk dvs. dette setningsleddet består av preposisjonen + den delen av setningen som hører til preposisjonen

Da skriver vi P.U. AKK. i dette tilfellet, ettersom für styrer akkusativ.

Prøv sjøl:

SIE GEHT ZU DEM FREUND

[3] Illa preposisjonsoversikt:			
akkusativ	dativ	dativ/akkusativ	
durch	nus	an	neben
für	bei	auf	über
gegen	mit	hinter	unter
ohne	nach	in	vor
um	seit	zwischen	
von			
zu			

DATIVOBJEKT- dvs d.o dativ:

Dette punktet er for noe viderekomne, og las derfor først når du er trygg på det som står foran, men det hører med for oversikten sin del. Kan du alt dette, spør jeg deg gull og grønne skoger, hva angår analysekunnskaper, til ganske langt oppover i skolesystemet!

Eksempel: Sie dankt dem Jungen

1. verbet = dankt
2. hvem takker = sie= subjekt. nom.
3. hvem takker hun = mannen= direkte objekt, men kasus er dativ pga. verbet danken

Som du ser, så er analysen likedan som beskrevet tidligere, men det er ei rekke med verb som alltid gir direkte objekt dativ (mot det som er normalt, nemlig d.o akk)

De viktigste verbene som fører til d.o dativ er: begegnen, danken, drohen, folgen, gehören, gelingen, nützen, schaden, gratulieren, imponieren.- men du finner endel flere i grammatikkboka.

Prøv sjøl:

SIE BEGEGNET DEM MANN

Litt mer trening, hummer og kanari: / test deg sjøl !

ER IST EIN GUTER FAHRER

SIE BESUCHT DEN MANN

SIE GIBT IHM EINEN HUND

SIE IST EINE GUTE SCHÜLERIN